

Příprava osob zajišťujících radiační ochranu registranta

Lektoři:

Ing. et Ing. **Nad'a Tylová**, biomedicínská inženýrka se zaměřením na radiační ochranu, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Mgr. **Jiří Slavík**, advokát, hlavní právník České stomatologické komory, specialista na zdravotnické právo se zvláštním zaměřením na zubní lékařství

doc. JUDr. **Tomáš Doležal**, Ph.D., LL.M., Odborný pracovník Ústavu státu a práva Akademie věd ČR, pedagog I. LF UK v Praze, obor veřejné zdravotnictví, advokát se zaměřením na zdravotnické právo.

Program kurzu

Zahájení, organizační pokyny

1. Základy mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření
2. Základy fyziky ionizujícího záření (Ing. et Ing. Naďa Tylová)
3. Biologické účinky ionizujícího záření (Ing. et Ing. Naďa Tylová)
4. Principy radiační ochrany
5. Registrace, registrant, osoba zajišťující radiační ochranu
4. Lékařské ozáření
5. Dokumentace ke zdrojům ozáření a provádění zkoušek
6. Radiační ochrana ve stomatologii
7. Test

Základy mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření – legislativní úvod

BOFIA Medical, s.r.o.

Použití jaderné energie a ionizujícího záření

Potřeba úpravy

Většina lidí má povědomí o využívání záření v jaderné energetice nebo o jeho lékařských aplikacích.

Sotva jsou však běžně známa mnohá další užití různých jaderných technologií v průmyslu, zemědělství, stavebnictví, výzkumu a v dalších odvětvích.

Vzhledem k nebezpečným účinkům záření na člověka je nutno jeho užití regulovat!

Metody úpravy

- Úmluva o ochraně pracovníků před ionizujícím zářením (č. 115) Mezinárodní organizace práce (vyhlášena pod č. 465/1990 Sb.)
 - Úmluva o jaderné bezpečnosti, podepsaná ve Vídni dne 17.6.1994 (vyhlášena pod č. 67/1998 Sb.)
- + další nezávazné mezinárodní dokumenty (např. různá doporučení Mezinárodní komise radiologické ochrany)

Zákonná úprava

- **Od 1. 1. 2017 platí atomový zákon (zákon č. 263/2016 Sb.),** který částečně nahradil zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření.
- Dosavadní zákon č. 18/1997 Sb. je ponechán ve zbytkové podobě a upravuje jen odpovědnost za jaderné škody.

Prováděcí předpisy + metodické pokyny a doporučení SÚJB

- Z pohledu Vaší praxe jsou důležité zejména tyto 2 prováděcí právní předpisy k novému atomovému zákonu:
- [409/2016 Sb.](#) - Vyhláška o činnostech zvláště důležitých z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, zvláštní odborné způsobilosti a přípravě osoby zajišťující radiační ochranu registranta
- [422/2016 Sb.](#) – Vyhláška o radiační ochraně a zabezpečení radionuklidového zdroje
- Další užitečné informace je možno nalézt také na webu SÚJB

<https://www.sujb.cz>

Atomový zákon

- Atomový zákon upravuje řadu věcí, zejména však:
 - a) podmínky mírového využívání jaderné energie,
 - b) podmínky vykonávání činností v rámci expozičních situací,
 - c) nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem

Státní úřad pro jadernou bezpečnost – SÚJB - je ústředním správním úřadem pro oblast využívání jaderné energie a ionizujícího záření

SÚJB - Autorizace radiačních činností

- SÚJB provádí autorizace radiačních činností:
 - povolení
 - registrace
 - ohlášení.
- Používat zubní rentgenové zařízení lze jen, pokud Úřad provede registraci této činnosti.

Základní pravidla mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření

- Každý, kdo využívá jadernou energii, nakládá s jadernou položkou nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen
 - a) přednostně zajišťovat jadernou bezpečnost, bezpečnost jaderných položek a radiační ochranu, a to při respektování stávající úrovně vědy a techniky a správné praxe,
 - b) provést vyhodnocení záměru vykonávat činnost a jejích očekávaných výsledků z hlediska přínosu pro společnost a jednotlivce (dále jen „odůvodnění“),
 - c) v rámci odůvodnění vzít v úvahu také postupy nevyužívající jadernou energii a ionizující záření, kterými lze dosáhnout srovnatelného výsledku,
 - d) vykonávat pouze činnost, jejíž přínos pro společnost a jednotlivce převažuje nad rizikem, které při této činnosti nebo v jejím důsledku vzniká; taková činnost se považuje za odůvodněnou a
 - e) znovu provést odůvodnění svého jednání, pokud jsou k dispozici nové a důležité poznatky o účinnosti nebo možných důsledcích vykonávané činnosti nebo nové a důležité údaje o jiných technických postupech nebo technologiích.
- Každý, kdo využívá jadernou energii, vykonává činnosti s jaderným materiálem nebo vykonává činnosti v rámci expozičních situací, je povinen provést **zabezpečení**.